

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HOÀNG TRUNG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC HUYỆN TÂN SƠN,
TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60 34 04 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Tố Quyên

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực. Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Tác giả

Nguyễn Hoàng Trung

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất đến **TS. Nguyễn Thị Tố Quyên** - người đã tận tình hướng dẫn, truyền đạt những kiến thức và kinh nghiệm quý báu để tôi có thể hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn UBND huyện Tân Sơn, phòng Thống kê, phòng Tài chính - Kế hoạch huyện Tân Sơn đã giúp đỡ tôi trong thời gian thu thập số liệu nghiên cứu.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới toàn thể gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã luôn cổ vũ, động viên tôi trong suốt thời gian qua!

Trong quá trình thực hiện luận văn do còn hạn chế về mặt thời gian, kinh phí cũng như trình độ chuyên môn nên không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được những ý kiến quý báu của các thầy cô giáo, các nhà khoa học, cùng bạn bè, đồng nghiệp!

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2013

Tác giả

Nguyễn Hoàng Trung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG, BIỂU.....	vii
DANH MỤC HÌNH VẼ.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH HUYỆN	5
1.1. Ngân sách Nhà nước.....	5
1.1.1. Khái niệm về ngân sách Nhà nước.....	5
1.1.2. Nội dung của Ngân sách Nhà nước.....	7
1.1.3. Nguyên tắc của Ngân sách Nhà nước.....	11
1.1.4. Chức năng của Ngân sách Nhà nước.....	13
1.1.5. Hệ thống Ngân sách Nhà nước Việt Nam.....	14
1.1.6. Niên độ ngân sách Nhà nước.....	14
1.1.7. Phân cấp ngân sách Nhà nước.....	14
1.1.8. Quan hệ giữa các cấp ngân sách.....	14
1.2. Vai trò của ngân sách Nhà nước đối với nền kinh tế - xã hội.....	16
1.2.1. Huy động các nguồn tài chính của ngân sách Nhà nước để đảm bảo nhu cầu chi tiêu của Nhà nước.....	16
1.2.2. Điều tiết kinh tế vĩ mô, điều tiết thị trường, bình ổn giá cả và chống lạm phát.....	16
1.2.3. Định hướng, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và khuyến khích phát triển sản xuất.....	18
1.2.4. Điều tiết thu nhập giữa các tầng lớp dân cư để đảm bảo công bằng xã hội.....	18
1.3. Quản lý ngân sách Nhà nước và các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách Nhà nước.....	19

1.3.1. Quản lý ngân sách Nhà nước	19
1.3.2. Những nguyên tắc cơ bản quản lý ngân sách Nhà nước	20
1.3.3. Quản lý thu ngân sách Nhà nước.....	21
1.3.4. Quản lý chi ngân sách Nhà nước	22
1.3.5. Cân đối ngân sách nhà nước	23
1.3.6. Quản lý nợ ngân sách Nhà nước.....	24
1.3.7. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách Nhà nước	25
1.4. Ngân sách huyện trong hệ thống ngân sách Nhà nước và sự cần thiết phải hoàn thiện công tác quản lý ngân sách Nhà nước cấp huyện.....	27
1.4.1. Vai trò của Ngân sách huyện và sự cần thiết phải nâng cao quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện	27
1.4.2. Nhiệm vụ của ngân sách huyện	28
1.4.3. Nội dung quản lý Ngân sách Huyện.....	31
1.4.4. Sự cần thiết phải hoàn thiện công tác quản lý ngân sách Nhà nước cấp huyện.....	41
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	43
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	43
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	44
2.2.1. Cơ sở phương pháp luận	44
2.2.2. Các phương pháp nghiên cứu cụ thể	44
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	45
2.3.1. Thu Ngân sách trên địa bàn huyện Tân Sơn và thu ngân sách được phân cấp.....	45
2.3.2. Tình hình chi Ngân sách huyện Tân Sơn (chi thường xuyên và chi đầu tư phát triển).....	46
2.3.3. Cơ cấu chi Ngân sách huyện và cân đối thu-chi Ngân sách huyện.....	46
2.3.4. Các chỉ tiêu về Kinh tế - Xã hội, cơ cấu ngành nghề kinh tế của huyện Tân Sơn	46
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH HUYỆN TÂN SƠN TRONG NHỮNG NĂM QUA (2008-2012)	46
3.1. Tổng quan về đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội và tổ chức bộ máy quản lý ngân sách huyện Tân Sơn	46

3.1.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế- xã hội của huyện Tân Sơn	46
3.1.2 Khái quát tổ chức bộ máy Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện Tân Sơn	49
3.2. Thực trạng ngân sách và quản lý Ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Tân Sơn giai đoạn 2008 - 2012	52
3.2.1. Công tác phân cấp quản lý và điều hành ngân sách	53
3.2.2. Công tác thu Ngân sách trên địa bàn	54
3.2.3. Công tác chi ngân sách trên địa bàn	61
3.3. Đánh giá thực trạng công tác quản lý Ngân sách huyện Tân Sơn trong giai đoạn 2008-2012	69
3.3.1. Công tác lập dự toán ngân sách	69
3.3.2. Chấp hành dự toán ngân sách huyện	76
3.3.3. Công tác quyết toán ngân sách huyện	83
3.4. Những kết quả đạt được và hạn chế trong công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Tân Sơn giai đoạn 2008 - 2012	83
3.4.1. Những kết quả đạt được	84
3.4.2. Những tồn tại và hạn chế	85
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN TÂN SƠN GIAI ĐOẠN 2015-2020	91
4.1. Mục tiêu	91
4.2. Phương hướng	91
4.3. Một số giải pháp chủ yếu	91
4.3.1. Khuyến khích thu hút đầu tư phát triển kinh tế địa phương	91
4.3.2. Các giải pháp về chuyên môn nghiệp vụ	92
4.3.3. Giải pháp về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp Chính quyền	99
4.3.4. Tăng cường công tác tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ	100
4.3.5. Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác quản lý ngân sách	101
4.4. Một số kiến nghị	101
KẾT LUẬN	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	106

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội (Gross Domestic Product)
HĐND	Hội đồng nhân dân
HU	Huyện uỷ
NSNN	Ngân sách nhà nước
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG, BIỂU

Bảng 3.1: Kết quả thu, chi ngân sách nhà nước huyện giai đoạn 2008-2012	52
Bảng 3.2: Kết quả thu ngân sách nhà nước huyện Tân Sơn 2008-2012	55
Bảng 3.3: Các khoản thu từ thuế của huyện Tân Sơn 2008-2012.....	56
Bảng 3.4: Các khoản phí, lệ phí huyện Tân Sơn 2008-2012	58
Bảng 3.5. Các khoản thu khác ngân sách huyện Tân Sơn 2008-2012.....	59
Bảng 3.6. Thu quản lý qua ngân sách huyện Tân Sơn 2008-2012	61
Bảng 3.7: Cơ cấu chi ngân sách nhà nước huyện Tân Sơn 2008-2012	62
Bảng 3.8: Cơ cấu chi đầu tư phát triển ở huyện Tân Sơn 2008-2012.....	63
Bảng 3.9: Cơ cấu chi thường xuyên ở huyện Tân Sơn 2008-2012.....	65
Bảng 3.10: Chi chuyển nguồn ngân sách huyện Tân Sơn 2008-2012	68
Bảng 3.11: Chi dự phòng ngân sách huyện Tân Sơn 2008-2012.....	68
Bảng 3.12: Tình hình lập dự toán thu huyện Tân Sơn 2008-2012.....	72
Bảng 3.13: Tình hình lập dự toán chi huyện Tân Sơn 2008-2012.....	74
Bảng 3.14: Cơ cấu nguồn thu ngân sách huyện Tân Sơn 2008-2012	75
Bảng 3.15: Tình hình chấp hành lập dự toán thu huyện Tân Sơn 2008-2012	78
Bảng 3.16: Tình hình chấp hành dự toán chi huyện Tân Sơn 2008-2012	80

DANH MỤC HÌNH VẼ

Sơ đồ 3.1: Bộ máy tổ chức Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện Tân Sơn	49
--	----

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ngân sách Nhà nước là một bộ phận cơ bản trong hệ thống tài chính nước ta, là điều kiện vật chất để thực hiện chức năng, nhiệm vụ của Nhà nước, nó chi phối và tác động đến mọi hoạt động kinh tế- xã hội, là công cụ quan trọng để điều chỉnh vĩ mô nền kinh tế, đảm bảo công bằng xã hội và giữ vững an ninh quốc phòng ...

Vì thế ngân sách Nhà nước với các chính sách tạo nguồn để phát triển kinh tế hàng hoá nhiều thành phần, khuyến khích các thành phần kinh tế, cho nên việc đảm bảo thu, chi ngân sách Nhà nước là một việc làm cần thiết, nhằm thống nhất công tác thu chi ngân sách của các cấp ngân sách từ Trung ương đến cấp cơ sở. Có như vậy mới xây dựng được ngân sách Nhà nước lành mạnh, củng cố kỷ luật tài chính, xây dựng các biện pháp cân đối ngân sách ngày càng hoàn thiện hơn cho phù hợp với tình hình hiện nay.

Cùng với quá trình đổi mới kinh tế nói chung, tình hình thu chi ngân sách Nhà nước đã có nhiều đổi mới và đạt được những tiến bộ đáng kể. Luật ngân sách Nhà nước ra đời bắt đầu có hiệu lực từ năm 1997, đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong lĩnh vực quản lý ngân sách. Những thành tựu đó rất đáng khích lệ, song còn nhiều vấn đề đang đặt ra trên con đường tiếp tục đổi mới hoàn thiện cơ chế quản lý để tăng cường kỷ luật tài chính, chống tham nhũng, tiêu cực, sử dụng tiết kiệm có hiệu quả tiền của Nhà nước. Có như vậy sẽ góp phần tăng tích lũy nguồn lực tài chính Quốc gia, thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hoá- hiện đại hoá đất nước, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế- xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, đảm bảo cho quốc phòng - an ninh. Thu ngân sách Nhà nước nhiều hay ít, nhanh hay chậm có ảnh hưởng đáng kể trực tiếp đến chi ngân sách Nhà nước. Nguồn thu ngân sách Nhà nước dồi dào, thu ngân sách Nhà nước nhanh, đủ và kịp thời là cơ sở để đảm bảo nhu cầu chi tiêu của Nhà nước. Tuy nhiên, nước ta đang trong giai đoạn phát triển theo hướng công nghiệp hóa hiện đại hóa, xây dựng một xã hội phồn vinh thì nhu cầu chi ngân sách Nhà nước luôn rất lớn, trong khi nguồn